

Tartu Katoliku Hariduskeskuse lasteaia õppekava

Preambul

Tartu Katoliku Hariduskeskus näeb iga inimest Jumala loominguna, kes on tingimusteta armastatud Jumala poolt.

Missioon

Meie missioon on kristlikul maailmavaatel tugineva kasvatus ja hariduse andmine.

1. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID

Tartu Katoliku Hariduskeskuse lasteaia õppe- ja kasvatustegevus põhineb lapse väärikuse, turvalisuse ja heaolu väärtustamisel. Iga laps on ainulaadne, väärtuslik ja armastatud ning tal on õigus eakohasele arengule, hoolivale kohtlemisele, mängule, puhkusele ja eneseväljendusele. Lapsi suunatakse märkama loodud maailma ilu, hoidma loodust ning suhtuma endasse, teistesse inimestesse ja ümbritsevasse hoolivuse, austuse ja tänulikkusega.

Kõigile lastele tagatakse võrdsed võimalused osalemiseks ja arenemiseks, arvestades nende individuaalseid vajadusi, võimeid, keelelist ja kultuurilist tausta. Lapsi õpetatakse üksteist kuulama, erinevusi austama, koostööd tegema ning oma tegude eest vastutama. Lasteaia väärtuskasvatus toimub koostöös lapse, pere ja lasteaia töötajatega ning väljendub igapäevastes suhetes, kokkulepetes, mängus, õppe- ja kasvatustegevustes ning ühistes ettevõtmistes.

Lasteaia eesmärk on koostöös koduga tagada lapse igakülgne ja järjepidev areng. Lasteaia hoiurühmas toetatakse lapse üldoskuste kujunemist, et luua kuni kolmeaastase lapse puhul eeldused hakkamasaamiseks lasteaias, ning kolme- kuni seitsmeaastase lapse puhul toetatakse üldoskuste ja valdkondlike oskuste kujunemist ning arengut, et luua eeldused põhihariduse omandamiseks ja edasijõudmiseks igapäevaelus. Iganädalaste usuõpetuse tundide kaudu tutvustatakse maailma kui Jumala loomingut, juhitakse lapsi märkama ilu ning väärtustama loodust ning inimesi meie ümber.

2. ÕPPE- JA KASVATUSTEgevuse KORRALDUS NING ÕPI- JA KASVUKESKKONNA KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED

2.1. Lastehoiu- ja aiarühmas selgitatakse välja lapse arengutase, millest lähtutakse tegevuste eesmärkide seadmisel ning tegevuste planeerimisel, tagades lastele turvaline, hooliv, kiusamisvaba ja koostöine õhkkond, kus väärtustatakse eesti kultuuritraditsioone ning arvestatakse teiste kultuuride eripäraga.

2.2. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse erinevaid valdkondi ja tegevusi, võimaldades vabamängu, katsetamist, liikumist, muusikat ja teisi aktiivset õppimist ning loovust toetavaid meetodeid nii individuaalsetes tegevustes kui ka grupis, kasutades sealhulgas digitehnoloogia võimalusi õppetegevuste rikastamiseks.

2.3. Lasteaia õppeaasta algab 1. septembril ja kestab 31. augustini. Aktiivne õppe- ja kasvatustegevus toimub 1. septembrist 31. maini; juuni- ja augustikuus toimub õpitu kordamine/kinnistamine.

2.4. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel arvestatakse päevakavaga, mis võimaldab lapsele piisavalt aega ja võimalusi aktiivseteks ning vaikseteks tegevusteks, õues viibimiseks ja puhkamiseks. Samuti lähtutakse õppe- ja kasvukeskkonna kujundamisel laste vanusest ja vajadustest ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidest ja sisust.

2.5. Õppe- ja kasvatustegevuse tõhusamaks korraldamiseks on lapsed jaotatud vanuserühmadesse:

- lastehoiurühm 1,5-2-aastastele lastele (Püha Antoni rühm);
- lasteaiarühm 3-4-aastastele lastele (Püha Teresa rühm);
- lasteaiarühm 5-6-aastastele lastele (Püha Anna rühm).

Rühmade vanuseline koosseis määratakse õppeaasta alguses. Vanuserühmade moodustamisel arvestatakse laste vanust, koolimineku aastat, arengutaset, individuaalseid vajadusi ning lasteaia töökorraldust.

2.6. Lastehoiurühmas toetatakse lapse terviklikku arengut samadel põhimõtetel nagu lasteaia teistes rühmades, sealhulgas mänguoskuste, tunnetus- ja õpioskuste, sotsiaalsete oskuste ning eneseregulatsioonioskuste kujunemist. Lastehoiurühma õppe- ja kasvatustegevus toimub peamiselt igapäevatoimingute, vabamängu, suhtlemise, liikumise, muusika, kunstilise tegevuse, õues viibimise ja vaatlemise kaudu. Tegevuste kavandamisel arvestatakse laste nooremat iga, individuaalset arengutaset, kohanemisvajadust ja suuremat vajadust täiskasvanu juhendamise ning abi järele. Lastehoiurühmas pööratakse lisaks erilist tähelepanu lapse turvatunde kujunemisele, lasteaia kohanemisele, eneseteenindusoskuste, kõne, liikumise ja suhtlemise arendamisele ning järk-järgulisele iseseisvumisele. Käesoleva õppekava õppe- ja kasvatustegevuse, lapse arengu hindamise, lapse toetamise ning vanematega tehtava koostöö üldpõhimõtteid kohaldatakse ka lastehoiurühmas, arvestades laste vanust ja arengulisi vajadusi.

2.7. “Keel ja kõne” ning “Matemaatika” valdkondade õppetegevusi viiakse reeglina läbi väiksemates vanuserühmades eraldi 3-aastastele, 4-aastastele, 5-aastastele ning 6-7-aastastele, et tagada igale lapsele eduelamus ning võimetekohane areng. Lasteaiarühmades toimuvad kaks korda nädalas muusikatunnid ja liikumistunnid ning üks kord nädalas usuõpetuse tund.

2.8. Õppe- ja kasvatustöö kavandamise, rakendamise ja arendamine on paindlik protsess, mis tugineb pideval töö analüüsil. Sissekanded õppeinfosüsteemi kajastavad õppe- ja kasvatustegevuse seost õppekavaga, eesmärgi, tegevusi, teemakäsitlusi ning kokkuvõtteid eesmärkide saavutamisest, samuti õppimise protsessi (kogemused, tegevused) ning laste oskuste ja teadmiste kohta.

2.9. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide saavutamisse on kaasatud nii õpetajad, abiõpetajad kui ka tugispetsialistid. Tegevusi viiakse läbi erinevates keskkondades, nii vabas looduses, muuseumides, teatrites kui ka teaduskeskustes.

2.10. Lapse, kelle kodune keel ei ole eesti keel, eesti keele arengut toetatakse igapäevastes tegevustes, mängus, vestlustes ja õppe- ning kasvatustegevustes. Õpetaja kasutab selget ja eakohast keelt, toetab kõnet žestide, piltide, esemete ja kordamisega ning loob lapsele võimalusi eesti keeles kuulata, mõista ja suhelda. Lapse kodu- ja kultuurikeelt väärtustatakse ning võimaluse korral arvestatakse tema keelelise ja kultuurilise taustaga. Lapsele antakse piisavalt aega eesti keeles vastamiseks ja eneseväljenduseks ning teda julgustatakse suhtlema nii täiskasvanute kui ka teiste lastega. Vajaduse korral kavandatakse lapsele täiendavaid eesti keele arengut toetavaid tegevusi koostöös lapsevanema ja tugispetsialistidega.

3. KOLMEAASTASE LAPSE JA KUUE- KUNI SEITSMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED

3.1. Õppekavas eristatakse nelja üldoskuste rühma:

1) mänguoskused - mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus ja loomulik õppimisviis. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, harjutab ning rakendab uusi oskusi, õpib suhtlema ja koostööd tegema ning sobival viisil enda tundeid ja soove väljendama. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

2) tunnetus- ja õpioskused - (1) Tunnetusoskus on oskus tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni.

(2) Õpioskus on lapse suutlikkus oma tunnetusprotsesse õppimise eesmärgil kasutada – hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.;

3) sotsiaalsed oskused Sotsiaalsed oskused on oskused teistega suhelda, tajuda iseennast ja kaaslast, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda koostoimet võimaldavatest eetilistest tõekspidamistest. ;

4) eneseregulatsiooni oskused - Eneseregulatsiooni oskused on oskused, mis võimaldavad suunata oma tähelepanu, kasutada töömälu, pidurdada hetkeimpulsse ning kavandada oma käitumist

vastavalt olukorrale. Eneseregulatsiooni oskused võimaldavad lapsel olukordadele paindlikult reageerida, erinevaid seoseid märgata ja lahendusi leida.

3.2. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kolmeaastane laps

3.2.1. mänguoskuste vallas:

- 1) suudab väikeses grupis mängule keskenduda;
- 2) kasutab mängides loovalt erinevaid vahendeid;
- 3) jälgendab ja kordab mängudes varasemalt kogetut;
- 4) sooritab iseseisvalt mitu omavahel loogiliselt seotud mängulist toimingut;
- 5) kutsub kaaslast oma mänguga liituma ja ühineb teiste algatatud mänguga;
- 6) suhtub heatahtlikult kaaslaste mängu;
- 7) suudab järgida lihtsamaid mängureegleid.

3.2.2. tunnetus- ja õpioskuste vallas:

- 1) tunneb huvi maailma vastu ja uurib seda erinevate meeltega;
- 2) suudab huvipakkuvale tegevusele vastavalt oma arengutasemele keskenduda;
- 3) mõistab lihtsamat kõnet;
- 4) valdab eneseväljenduseks vajalikku sõnavara;
- 5) väljendab end kõnes teistele arusaadavalt ja osaleb vestluses;
- 6) suudab keskenduda lühikeste lugude jälgimisele;
- 7) oskab leida võrdluse alusel objektides ühiseid ja erinevaid tunnuseid;
- 8) oskab objekte ühe tunnuse alusel rühmitada;
- 9) suudab järgida lihtsat juhust;
- 10) oskab detailidest lihtsa terviku kokku panna.

3.2.3. sotsiaalsete oskuste vallas:

- 1) oskab ennast ja teisi väliste tunnuste kaudu kirjeldada;
- 2) on huvitatud mängukaaslastest ja püüab nendega arvestada;
- 3) osaleb täiskasvanuga ühistegevustes;
- 4) saab aru lihtsamatest rühma kokkulepetest;
- 5) loob sõprussuhteid lastega, kellega on tihti koos;
- 6) jagab mõnikord asju ka teistega;
- 7) algatab teiste laste ja täiskasvanutega suhtlust;
- 8) oskab väljendada oma vajadusi ja soove.

3.2.4. eneseregulatsioonioskuste vallas:

- 1) tuleb toime vanematest eemalolekuga;
- 2) tuleb toime ühelt tegevuselt teisele üleminekuga;
- 3) suudab täiskasvanu toel lühikest aega soovitud edasi lükata ja oma käitumist pidurdada;
- 4) suudab täiskasvanu toel tulla toime tugevate tunnetega;
- 5) saab suures osas hakkama igapäevase eneseteenindamisega;
- 6) paneb pärast tegevusi täiskasvanu juhendamisel asjad oma kohale.

3.3. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane laps

3.3.1. mänguoskuste vallas:

- 1) suudab mängule keskenduda;
- 2) kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid;
- 3) rakendab mängudes loovust, kujutlusvõimet, oma kogemusi, teadmisi ja oskusi;
- 4) näitab mängu käigus üles omaalgatust, huvi ja loovust;
- 5) algatab mängu ja arendab mängu sisu;
- 6) täidab mängudes erinevaid rolle;
- 7) suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele;
- 8) järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada;
- 9) tunneb rõõmu võidust ja suudab hakkama saada kaotusega.

3.3.2. tunnetus- ja õpioskuste vallas:

- 1) suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda;
- 2) saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi;
- 3) suudab täita kahe-kolmeosalist igapäevast juhust või korraldust;
- 4) esitab küsimusi, arutleb ja oskab oma mõtteid arusaadavalt väljendada;
- 5) oskab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel rühmitada;
- 6) saab aru lihtsamatest seostest, tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna;
- 7) kasutab õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades;
- 8) kasutab sobivaid vahendeid ja võtteid probleemilahenduseks.

3.3.3. sotsiaalsed oskuste vallas:

- 1) tunneb huvi teiste vastu, oskab luua sõprussuhteid ja tahab ning julgeb suhelda;
- 2) püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses;
- 3) oskab kaaslastega arvestada ja teha koostööd ning osutab ja küsib vajadusel abi;
- 4) teeb vahet sobiva ja ebasobiva käitumise vahel, valib sobiva käitumisviisi vastavalt olukorrale ning mõistab oma käitumise tagajärgi;
- 5) järgib kokkulepitud reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme;
- 6) mõistab, et inimesed võivad olla erinevad;
- 7) osaleb ja teeb ettepanekuid otsustusprotsessides;
- 8) suudab uudsetes olukordades toime tulla vajadusel täiskasvanu juhiseid järgides.

3.3.4. Eneseregulatsiooni oskuste vallas:

- 1) suudab oma emotsioone kirjeldada ning sobival viisil väljendada;
- 2) kavandab, algatab ja korraldab mängu ja igapäevategevusi ning viib alustatud tegevused lõpuni;
- 3) suudab pingutust nõudva tööülesande kallal iseseisvalt ja grupis sihipäraselt tegutseda;
- 4) oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele;
- 5) oskab täiskasvanu toel vajadusel kasutada vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi;
- 6) saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused.

4. VALDKONDADE ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PÕHIMÕTTED NING KUUE- KUNI SEITSMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ARENGUTULEMUSED

4.1. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted valdkondade kaupa

4.1.1. Valdkond „Mina ja keskkond“

Lapse arengut toetatakse iseenda, oma keha, perekonna, kodukoha, looduse ja ühiskonna tundmaõppimise kaudu. Lapsi suunatakse märkama enda ja teiste vajadusi, väärtustama tervist, loodust, kultuuri ja erinevusi ning käituma keskkonda hoidvalt ja turvaliselt. Hariduskeskuse väärtustest lähtuvalt kujundatakse lapses hoolivust, tänulikkust, austust inimese ja kogu loodu vastu. Õppetegevustes kasutatakse vaatlusi, vestlusi, katseid, õppekäike, õuesõpet, igapäevatoiminguid ja mängulisi tegevusi. Lastele tutvustatakse nende kodukoha loodust, kultuuri- ja kirikuelu ning Eesti rahvatraditsioone. Tähelepanu pööratakse tervislikule toitumisele, liikumisele, puhkusele, isiklikule hügieenile, liiklus- ja tuleohutusele ning turvalisele käitumisele digikeskkonnas.

4.1.2. Valdkond „Keel ja kõne“

Lapse keele- ja suhtlemisoskust toetatakse igapäevaste vestluste, ühiste arutelude, mängude, ettelugemise, jutustamise, luuletuste, laulude ja lavastuste kaudu. Last julgustatakse oma mõtteid, tundeid ja kogemusi väljendama, küsimusi esitama, kaaslast kuulama ning vestluses osalema. Õpetaja kasutab rikast ja korrektset keelt, annab lapsele eneseväljenduseks piisavalt aega ning toetab vajadusel lapse sõnavara ja häälduse arengut. Lapsi suunatakse tähelepanelikult kuulama, kuuldu põhjal küsimustele vastama, lugusid jutustama ning oma mõtteid arusaadavalt väljendama. Lugemis- ja kirjutamisvalmidust kujundatakse mänguliste tegevuste, tähtede ja häälikute tutvustamise, raamatute vaatamise ning kirjutamise ettevalmistavate harjutuste kaudu.

4.1.3. Valdkond „Matemaatika“

Matemaatiliste oskuste kujunemist toetatakse igapäevatoimingute, mängude, vaatluste, vestluste ja praktiliste tegevuste kaudu. Lapsi suunatakse esemeid vaatlama, võrdlema, rühmitama, järjestama ja loendama ning märkama matemaatilisi seoseid ümbritsevas keskkonnas. Õppetegevustes kasutatakse erinevaid mängulisi ja praktilisi vahendeid, looduslikke materjale ning igapäevaesemeid. Lapsed saavad mõõta, ehitada, kujundada mustreid, lahendada lihtsaid probleeme ning arutleda suuruse, hulga, kuju, asukoha ja aja üle. Matemaatilisi mõisteid seostatakse liikumise, kunsti, muusika, mängu ja igapäevaeluga.

4.1.4. Valdkond „Kunst“

Kunstitegevustes luuakse lapsele võimalusi vabaks eneseväljenduseks, loovaks mõtlemiseks, katsetamiseks ja erinevate lahenduste leidmiseks. Lapsi suunatakse märkama ümbritseva keskkonna ilu, värve, vorme, mustreid ja detaile ning väljendama oma mõtteid ja tundeid erinevate kunstitehnikate abil. Kasutatakse mitmekesiseid kunsti- ja looduslikke materjale ning töövahendeid.

Lapsi õpetatakse vahendeid ohutult ja heaperemehelikult kasutama, oma tööd kavandama ning seda teistele tutvustama. Väärtustatakse iga lapse isikupärast loomingut ja loomeprotsessi. Kunsti seostatakse teiste valdkondade, rahvakalendri tähtpäevade, Eesti kultuuri ja laste igapäevaste kogemustega.

4.1.5. Valdkond „Muusika“

Muusikategevustes pakutakse lastele rõõmu laulmisest, muusika kuulamisest, pillimängust, liikumisest ja ühisest musitseerimisest. Lapsi suunatakse kuulama ja eristama helisid, rütme, temposid, dünaamikat ja erinevate pillide kõlavärvi. Lapsed saavad laulda üksi ja rühmas, mängida eakohastel rütmi- ja meloodiapillidel, liikuda muusika saatel ning väljendada muusika kaudu oma meeleolusid ja tundeid. Tutvutakse Eesti muusikapärandi, rahvalaulude, -pillide ja -tantsudega ning eakohase muu maailma muusikaga. Muusikategevusi lõimitakse mängu, liikumise, keele, kunsti ja rahvakalendri tähtpäevadega.

4.1.6. Valdkond „Liikumine“

Liikumistegevustes luuakse lastele igapäevaselt võimalusi aktiivseks liikumiseks, mängimiseks ja kehaliseks eneseväljenduseks nii rühmaruumis, saalis kui ka õues. Lapsi suunatakse tundma rõõmu liikumisest ning arendama oma põhilisi liikumisoskusi, koordineerimist, tasakaalu, osavust, vastupidavust, painduvust ja jõudu. Tegevustes kasutatakse erinevaid liikumisvahendeid, liikumismänge, muusika saatel liikumist, tantsu, jalutuskäike ja õppekäike. Lapsi õpetatakse järgima ohutus- ja mängureegleid, arvestama kaaslastega ning kasutama liikumiseks sobivaid vahendeid ja keskkondi. Liikumistegevusi seostatakse teiste õppe- ja kasvatustegevuse valdkondadega ning laste igapäevaste kogemustega.

4.2. Kuue- kuni seitsmeaastane lapse arenutulemused

4.2.1. Valdkond „Mina ja keskkond“

Laps

- 1) oskab tutvustada ja kirjeldada iseennast, enda omadusi ning huvisid;
- 2) oskab nimetada kehaosade nimetusi, teab nende vajalikkust ja mille poolest erinevad privaatsed kehaosad teistest;
- 3) oskab kirjeldada oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
- 4) oskab nimetada ja kirjeldada erinevaid ameteid;
- 5) oskab nimetada Eesti riiklikke sümboleid, rahva- ja kultuuritraditsioone ning olulisemaid kultuuritegelasi;
- 6) saab aru, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused ja kultuuritraditsioonid;
- 7) oskab ebaseaduslikes või ebatavalistes olukordades turvaliselt käituda ning vajadusel abi kutsuda;
- 8) oskab kirjeldada, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist ning teab, kuidas oma tervist hoida;
- 9) oskab selgitada, mida on vaja teha selleks, et hoida hammaste tervist;
- 10) oskab selgitada, miks on oluline järgida igapäevaelus isikliku hügieeni põhimõtteid;
- 11) märkab ja kirjeldab enda ja teiste tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda säästvalt;

- 12) tunneb oma kodukoha eripära ja oskab kirjeldada kodukoha loodust;
- 13) oskab kirjeldada loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites;
- 14) oskab kirjeldada loodusnähtusi ja selgitada ilmastikunähtuste sõltuvust aastaaegadest;
- 15) oskab kirjeldada võimalikke ohte seoses keskkonnaga, erinevate tegevustega ja olukordadega;
- 16) oskab liikluses ohutult käituda;
- 17) oskab kirjeldada, tervisliku ja mitmekesise toitumise põhimõtteid ning teab, miks need on olulised tervise hoidmisel;
- 18) oskab selgitada, miks piisav puhkamine, uni ja kehaline aktiivsus on olulised tervise hoidmisel;
- 19) oskab kirjeldada, miks vägivald ja kiusamine ei ole lubatud käitumine;
- 20) oskab selgitada raha otstarvet;
- 21) teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ja eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid ning oskab nimetada ohtusid digikeskkonnas;
- 22) oskab digivahendeid eesmärgipäraselt, heaperemehelikult ja loovaalt kasutada ning juhtida lihtsamaid robotikaseadmeid.

4.2.2. Valdkond “Keel ja kõne”

Laps

- 1) tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel, arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga;
- 2) saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida;
- 3) oskab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;
- 4) oskab jutustada pildi, kuuldu teksti või oma kogemuse alusel, anda edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendada seejuures oma ja teiste tegelaste tundeid;
- 5) kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid;
- 6) valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada;
- 7) oskab oma kõnes ning etteöeldud sõnade kordamisel hääldada õigesti kõiki emakeele häälikuid;
- 8) tunneb tähti, suudab lugeda kokku 1–2-silbilisi sõnu;
- 9) oskab kirjutada 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega;
- 10) teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.

4.2.3. Valdkond “Matemaatika”

Laps

- 1) oskab määrata esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotada esemeid hulkadesse, arvestades samaaegselt kahte tunnust;
- 2) oskab võrrelda hulki, kasutades mõisteid rohkem, vähem, võrdselt;
- 3) oskab 12 piires loendamise teel kindlaks teha esemete arvu, teab arvude 1–12 järjestust, tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada;
- 4) oskab liita ja lahutada viie piires ning tunneb märke $+$, $-$, $=$;
- 5) oskab koostada kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukehi;
- 6) oskab järjestada kuni viiete esete suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm);
- 7) oskab kasutada õigesti mõisteid eile, täna, homme, enne, praegu, varem-hiljem, noorem-vanem;
- 8) orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning oskab määrata eseme asukohta teise eseme suhtes –

all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal;

- 9) oskab määrata kellaaega täistundides;
- 10) oskab nimetada nädalapäevi, kuid, aastaagu õiges järjestuses;
- 11) oskab nimetada oma sünnikuud ja -päeva;
- 12) teab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja seda, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse;
- 13) oskab mõõta esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nöör vms);
- 14) tunneb ära ringi, kolmnurga, nelinurga, kera ja kuubi ning oskab neid kirjeldada;
- 15) märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi, oskab neid loogiliselt jätkata ja luua.

4.2.4. Valdkond “Kunst”

Laps

- 1) oskab leida ümbritseva vaatlemisel detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud ja isikupärasel viisil;
- 2) oskab mitmekülgseid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutlusvõimet;
- 3) kasutab erinevaid vahendeid ja võtteid ohutult ning sihipäraselt;
- 4) oskab esitleda oma kunstitööd ja arutleda kaaslaste kunstitööde üle;
- 5) oskab kavandada ja teostada kaaslastega ühist kunstitööd;
- 6) vaatleb kunstiteoseid ja oskab kogetust vestelda;
- 7) kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel;
- 8) oskab luua digitaalset sisu (näiteks foto, heli, video).

4.2.5. Valdkond “Muusika”

Laps

- 1) oskab laulda eakohaseid laule kaaslastega ja üksi;
- 2) suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;
- 3) eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille;
- 4) oskab mängida eakohastel pillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega;
- 5) oskab liikuda vastavalt muusika rütmile ja meeleolule;
- 6) oskab tantsida eakohaseid tantse üksi ja koos kaaslastega;
- 7) oskab väljendada ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid.

4.2.6. Valdkond “Liikumine”

Laps

- 1) suudab pingutada ja keskenduda sihipärasele kehalisele tegevusele;
- 2) peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutus- ja mängureeglitest, valib liikumiseks ja mängudeks sobivad paigad ja vahendid;
- 3) sooritab põhiliikumisi pingevalt nii, et liigutused on koordineeritud;
- 4) oskab sooritada osavust, vastupidavust, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid

harjutusi ning tegevusi;

- 5) suudab säilitada tasakaalu paigal olles ja liikumisel;
- 6) oskab sooritada harjutusi õpetaja selgituste järgi ja ise harjutusi ette näidata;
- 7) oskab sooritada koos kaaslasega rütmiliikumisi;
- 8) oskab liikuda vastavalt rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga;
- 9) oskab kasutada liikumisel erinevaid vahendeid;
- 10) oskab mängida erinevaid liikumis- ja sportlike elementidega mängu;
- 11) oskab nimetada erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid.

5. LAPSE ARENGU HINDAMISE JA TOETAMISE PÕHIMÕTTED

5.1. Lapse arengu hindamine (edaspidi hindamine) on oluline lapse eripära mõistmiseks, lapsele vajaliku toe väljaselgitamiseks, arengu ja positiivse enesehinnangu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapse ja vanemaga. Hindamine on igapäevane osa õppe- ja kasvatusprotsessist.

5.2. Lapse arengut jälgitakse ja kirjeldatakse lapse eeldatavate arengutulemuste alusel, võttes arvesse lapse üldoskusi ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondi. Hindamisel lähtutakse lapse individuaalsest arengust, vanusest, võimetest, huvidest ja varasematest arengutulemustest.

Lapse arengu hindamisel kasutatakse järgmisi meetodeid:

- lapse vaatlemine igapäevatoimingutes, vabamängus ja õppe- ning kasvatustegevustes;
- vestlused lapsega ning lapse eneseväljenduse ja arvamuse arvestamine;
- lapse mängu, tegevuse ja koostööoskuste jälgimine;
- lapse tööde ja loomingulise tegevuse analüüsimine;
- vajaduse korral vestlused lapsevanema ja tugispetsialistidega;
- õppe- ja kasvatustegevuse käigus tehtud tähelepanekute analüüsimine.

Hindamisel kasutatakse vaatluslehti, arengu jälgimise vorme, lapse tööde ja tegevuste kogumikku ning vajaduse korral individuaalse arengu jälgimise kaarti. Hindamise vahendid valitakse vastavalt lapse vanusele, arengutasemele ja hindamise eesmärgile.

5.3. Õpetaja koostab vähemalt üks kord õppeaastas lapse arengust kirjaliku kokkuvõtte ning vajadusel viib lapse arengu toetamiseks vanemaga läbi arenguvestluse, kus:

- annab vanemale tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest;
- vanem esitab seisukohti ja ootusi lapse arengu suhtes;
- lepitakse kokku mõlema osapoole edasised tegevused lapse arengu toetamiseks.

Arenguvestlusel kokku lepitud tegevused dokumenteeritakse.

5.4. Koolimineva lapse kohta koostab lasteaed koolivalmiduskaardi, milles on kirjeldatud lapse üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade arengutulemused.

5.5. Kokkuleppel vanemaga võib teha lapse individuaalse arengu toetamiseks kohandusi õppe- ja kasvatustegevuse sisus ja korralduses ning õpi- ja kasvukeskkonnas. Selleks avab lasteaia tugiteenuste koordineerija lapse individuaalse arengu jälgimise kaardi, kuhu kantakse info lapse toe vajaduse väljaselgitamiseks läbiviidud hindamiste, rakendatud tugimeetmete ja nende

tulemuslikkuse kohta ning seatakse arengueesmärgid toetamist vajavates valdkondades.

5.6. Vajadusel koostab õpetaja koostöös abiõpetaja, tugispetsialisti, tugiteenuste koordineerija ja vanemaga lapsele riikliku õppekava alusel individuaalse arenduskava. Vähemalt üks kord õppeaastas tehakse koostöös tugispetsialistide ning vanemaga kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendamisest, arengukeskkonna sobilikkusest, arengueesmärkide saavutamisest ning lapse edasistest vajadustest.

6. KOOSTÖÖ LAPSEVANEMATEGA

6.1. Lasteaia töötajad ning vanem teevad lapse arengu ja tervise toetamiseks koostööd, mis põhineb vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel. Õpetaja ning vanem vahetavad regulaarselt informatsiooni lapse arengust, õppimisest ja tervisest ning vanem on kaasatud lapse arengut puudutavate otsuste tegemisse ja nende rakendamisse. Õpetaja koostöös tugiteenuste koordineerijaga, loovad vanemale võimalused saada tuge ja nõu lapse arengu toetamise küsimustes.

6.2. Vanemad saavad igapäevaselt infot toimunud õppe- ja kasvatustegevuste kohta e-päeviku kaudu, samuti päeva alguses ja lõpus rühmatöötajalt isiklikult. Lapsevanematel on omavahel ja õpetajatega võimalus suhelda nii rühma lapsevanemate meililisti kui ka e-päeviku suhtluskeskkonna kaudu; samuti rühma ja lasteaia ühisüritustel. Pikemad vestlused, k.a arenguvestlused vanema ja õpetaja, tugispetsialisti, tugiteenuste koordinaatori, õppejuhi või direktoriga lepatakse eelnevalt kokku.

7. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Lasteaia direktor koostab koostöös õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajatega alushariduse riikliku õppekava alusel lasteaia õppekava ja selle muudatused ning kinnitab need, olles kuulanud ära nõukogu arvamuse. Lasteaia õppekava avalikustatakse lasteaia veebilehel.